

ՊԵՅՄԱՆԻԲ ԵԱՆԿԱՆԸՆ ՆԱՍԻՀԱԹԸ

ԻՇՊՈՒՐ սօն եանկընըն վասի մէյ-տանը , օլ սէպէպտէն վագի օլան քիւլլի մալ զայաթը վէ տահա զիյատէ թէհսսիւֆի շայան օլան ճան թէլէ-ֆաթընա նազարէն՝ պունտան պէօլէ սօդադլարըն զայէթլէ կէնիշ օլմասըյ-լա պէրապէր , խուսուսա զուհուր է-տէճէք եանկընընըն սէօնտիւրէպիւմէք իշիւն մրնասիպ թէրթիպլէր թային գըլընմասընըն էլլէմիյէթի խուսու-սունտա պու սօն կիւնլէրտէ չօդ հազ-լը միւթալալար օլմագտա տըր : Վա-գաա պուրատա տախի , Բարիս վէ Լօնտօն վէ Նիւ Եօրքուն եանկըն թու-լումպալարը պէօլիւքիւլիւ վէ գուվ-վէթինտէ թուլումպալար եափըլըպ , օնլարը գուլլանմաղա միւգթէտիւր ուս-տա թուլումպալարը թային գըլընա-ճազ օլտա , զուհուր էտէն եանկընըն-ըն պու գատար մէյտան պուլամա-յըպ ճիւղի պիր զիյանլա պասթըրըլա-ճազը փէք իհթիմալտէն տիր :

Լաքին շայանը թէհսսիւֆ օլան պու պէտ վուգուլաթտան պաշգա մանէվի վէ րուհանի պիր նասիհաթ տահա չը-գարամազըլըլ : Պու միւսիլլիւ վա-գաալար հազգընտա էքսէրիէ հազգ-թապանըն պիր զազէպի տիր տէմէք ատէթ օլմուշ տուր . վէ վագաա տա պու թարզ ֆէլաքէթլէր քէօթիւլիւ-յիւն արթմասը , տինսիլլիւքլէ ֆէնա խուլարըն ումումէն եայըլմասը , ա-լէլխուսուս չօդ քիմնէլէրին զէնկիւնի-յէ վէ նէֆսանի հավէսլէրէ տէրէճէ-յի նիհայէտէ միւպթէլա օլմասընա գարըն Ալլահտան պիր թէտէպ սայը-լապիլիւր : Փագաթ պու կիպի վագա-ալարտա ֆէլաքէթէ եագընէն տիւշար օլանլար՝ օլմայանլարտան զիյատէ կիւ-նահքեար տըրլար տէմէք տօղրու տէ-

յիւ տիր : Գրիտոս Էֆէնտիմիլ , Սէ-լուլամտա երգըլան գուլէնին ալթընտա գալըպ էօլէն 18 քիշինին Երուսաղէ-մին սաքինլէրինտէն զիյատէ կիւնահ-քեար օլտուգլարընը ճէրհ էտիպ , էթրաֆընտա պուլունանլարա , քէն-տի կիւնահլարընտան թէօպէ էթմէ-տիլէրի հալտէ , օնլար կիպի թէլէֆ օլաճադլարընը պիլտիրնի : Պու պէօյ-լէ օլարագ , կէրէք հարիգղէտէ օլան-լար , կէրէք պու ֆէլաքէթտէն հիւ-եա ճիւղի պիր մագարաթ կէօրէնլէր՝ քէնտի կիւնահլարը , եանի սերվէթէ (զէնկիւնլիյէ) վէ նէֆսանի հավէսլէ-րէ աշրըր մէրթէպէ թափընարագ պու տիւնեանըն սաատէթի վէ իգպա-լինէ Ալլահտան վէ օնուն թէնպիհլէ-րինի հըֆղ էթմէքտէն զիյատէ տիգ-գաթ վէ զայրէթ էթտիլէրի հազգըն-տա՝ պու վուգուլաթտան էյի պիր նա-սիհաթ ալապիլիլէր : Ինսանլար զէն-կիւնլիյի էն ալա իգպալ , էն պէօլիւք էյիլք կիպի արարլար : Միւքէլլէֆ գ-նազլար եափըպ , քէնտիլէրին վէ էվ-լատլարընըն հէր տիւրլիւ տիւնեալի ար-գուլէրէ վէ սէֆահաթա նայիլ օլմասը իշիւն էլլէրինտէն կէլէն զայրէթի հիւ պիր վագըթ տիրիլ էթմէղլէր : Իշպու մէրամլարընա էրէպիւմէք իշիւն չօդ տէֆա ախրէթճէ քէնտիլէրինէ փէք զիյատէ էլզէմ օլան շէյլէրի իհմալ է-տէրլէր : Քէնտիլէրինէ կէօրտէ խազ-նէ երղմագ , վէ օնսուգ քիմնէնին Ալլահը կէօրէմէյէճէյի գալպ թէմիլ-լիյինէ մալիք օլմագ իշիւն ճահտ էթ-մէյի տիւշիւնմէղլէր , Իշպու ափանսը-ղըն կէլէն քիւլլի մալ վէ ճան զայա-թը պու մագուլէլէր իշիւն նէ պէօ-յիւք վէ էօրֆիլիւ պիր նասիհաթ տըր : Պիր գաշ սաաթ զարֆընտա պու գատար ատէմ հէման քեաֆֆէի մա-լինտէն , պիր մըգտարը տա ճանըն-

տան տախի օլտուղունու կէօրմէք պի-զէ պիր նասիհաթ տէյիլ մի տիր քի-պու տիւնեանըն սերվէթի վէ զէվգ ու-սէֆասընա կիւվէնմէյէլիւ , օնլարը ճէսիւ պիր շէյ կիպի ատտ էթմէ-յէլիւ , իլլա զիյատէ հասսիյէթի վէ տէվլամը օլուպ , թապիաթտան տէ-րէճէյի նիհայէտէ գըլմէթլի վէ էլ-զէմ օլան սերվէթէ , եանի ֆաղիլէթ վէ տիյանէթլէ (բարեպաշտութիւն) Ալլահա մագպուլ օլուպ էպէտի սա-ատէթէ նայիլ օլմաղա ճահտ էտէլիւ :

ԱՐԱՐՁԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Արաշութեան վէցերորդ օրուան գործին պատմութեանը մէջ , մարդուս՝ երկրի և բոլոր կենդանեաց վրայ տի-րելու իշխանութեան հետ՝ անոր և կենդանիներու բանջարներ և պտուղ-ներ ուտելու արտօնութիւն տրուիլն ալ կը յիշուի : Բայց նոյն պատմու-թեան մէջ կենդանեաց միսն ալ ու-տելու արտօնութիւն տրուած ըլլալը յիշուած չէ : Վասն որոյ ըստ ոմանց կը կարծուի թէ մսակերութեան հրա-ման տրուած չէր ի սկզբան , մինչև որ ջրհեղեղէն ետքը յատուկ թոյլտուու-թիւն եղաւ կենդանեաց միս ալ ու-տելու (Տես Ծննդ . Թ . 3) : Ուրիշ-ներուն կարծեացը նայելով , Ծննդոց Գ . 21 եղած պատմութենէն թէ «Աստուած Ագամին և անոր կնկանը կաշիէ հանդերձներ շինեց» , կ'երևի թէ մեր նախահայրներն սկսած էին կենդանիներ մորթել և անոնց միսն ուտել մանաւանդ որ ի բնէ մսակեր կամ գիշակեր անասունը ի սկզբանէ կային : «Երկինքը ու երկիրը և ա-նոնց ամէն զարդերը» կատարուելէն ետքը , «Աստուած» , կ'ըսէ Սուրը Գիւլք , «Եօթներորդ օրը հանգստա-

ցաւ իր ըրած բոլոր գործքերէն » : Ասկէ չի հասկցուիր թէ Աստուած յողորմեանէ հանգչեցաւ, ինչպէս որ մարդիկ մեծ և երկայն ու շարունակ աշխատելէ ետքը կը հանգչին . այլ ըսելով ինչ որ ընել սահմանած էր՝ արարչագործելէ դադարեցաւ . և իր բոլոր արարածներուն վրայ նայեցաւ հաճութեամբ և ուրախութեամբ : Աստուած աշխարհը կ'յաւելորէ թէ «Օրհնեց Աստուած եօթներորդ օրը, ու արեւոյ զանկա» : Օրհնեց բառով անասնոցն կը հասկցուի թէ Աստուած այն օրն օրհնութեան օր մը ըրաւ, այսինքն որոշեց որ անկա ըլլայ օր ուրախութեան . օր մը որուն մէջ մարդիկ ուրիշ օրերէ աւելի զգան Աստուծոյ ներկայութեանն ու շնորհացը նշանները : Եւ ինչպէս որ հանգստեան և օրհնութեան այս եօթներորդ օրն՝ արդէն պատմուած արարչագործութեանն չըջաններէն կամ օրերէն ետքը եկաւ, Աստուած ուղեց որ մարդիկ ալ իրենց գործերուն և զբաղմանց տրուած ճ օրէն ետքը՝ ամբողջ օր մը իրենց բոլոր գործերէն դադարելով հանգչին . այնպէս որ այն եօթներորդ օրն ըլլայ անոնց համար օր ուրախութեան, օր խնդրելու և ստանալու Աստուծոյ շնորհացն ու սիրոյն յատուկ նշանները՝ մասնաւոր կերպով աստուածապաշտութեան պարագայով : Երբ Աստուած օրհնեց ըզմարդն, ըսաւ. «Աճեցէք ու շատցէք, ու երկիրը լեցուցէք» . այլովքն հանգչերէ : Այս օրհնութիւնը ըկ առաջին մարդուն համար չէր, այլ համօրէն ամէն ատենուան և ամէն սեռի մարդոց համար : Այսպէս նաեւ եօթներորդ օրուան օրհնութիւնը մէկ օրուան, այսինքն՝ այն առաջին եօթներորդ օրուան համար չէր, այլ ամէն հանգստեան օրերու համար էր, զորս մարդիկ Աստուծոյ պատուէրին համեմատ պիտի պահէին առշապա : Բայց այս օրհնութիւնը կրնայ յուսացուիլ բուն հանգստեան կամ տէրունապետ սուրբ օրուան մէջ զոր Աստուած մասնաւոր կերպով պահել պատուիրած է, ոչ թէ այն տօներու կամ հանգչաներու օրերուն մէջ որոնք մարդիկ իրենք հաստատած ու պատուիրած են որ ընունին :

Աւետարներ իշխան :

«ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻՆ ՄԷԼԱՄԷԹԻՆԻ ՏԻԼԷՅԻՆ»

(Սաղմ. ՃԻՑ. Գ)

Սահիհէն երուսաղէմին սէլամէթին տիւթմէլի, վէ տէյիլ եալընըլ տիւթմէլի, իլլա պիւթիւն գուվվէթ իլն ծնուն սէլամէթինի արամադ էն էլլէմ վէ արգուլանաճադ չէյ սայըլսա կէրէք տիր : Դաւիթ տէրունի տույուշու հէմ թէճրիւպէսի իլն պիւթիլ զմադը իտի քի երուսաղէմին սէլամէթի զմատըճա՝ Ալլահն գավմընա ըհաթիլը վէ պիր կէճնէ սէլամէթ զմայաճադ արը . ծնուն իշխան «Երուսաղէմին սէլամէթինի տիւթիլն» տէյու պույուրույօր : Փէյլամպէրէրին սէօղիւ պաղէն ղէմանկյէ, պաղէն էպէտիյէ պաղարադ սէյլէնտիլ մալիւմ տիւր : Իմտի տէրիլ քի Դաւիթ փէյլամպէր պու՝ «Երուսաղէմին սէլամէթինի տիւթիլն» սէօղիւ զվաղըթ ղէմանկյէ պաղարադ սէյլէմէյէ միւճիպի վար իտի, չիւնքի չէրիաթ երուսաղէմտէն չըգմալը իտի, թայիֆէլէր Ալլահն գանուն ու գավայիտիլն ծնտան էյրէնմէլի իտիլէր : հէմ զտիւնպը՝ վատ տիւնարը զուպ, գավմա պէրէքէթ սէպէպի զմաղաւ Ալլահն թէտարիք էյլէտիլի պիր մահալ զառուղունտան՝ երուսաղէմին սէլամէթինի տիւթմէք վէք էլլէմ իտի :

Շիմտի երուսաղէմի մէճաղէն (այլըքանօրէն) Ալլահն քիլիսէսինի անայարադ՝ չօգ միւճիւպիւմիւլ վար տըր քի քիլիսէսին սէլամէթինի տիւթիլիմ, հէմ ծնուն արարնճա տիւթիւպ արայալմ . չիւնքի զկէրէքիլիլն տիւթիլի վէ տայաղը, պիւթիւն թայիֆէլէրի ըլլըլանարըլ կէրէքիլիլն պիւթիլիսէ կէթիլէճէք պիր թտնղիմ տիր . ծնտա Բապա Յիսուսու, ծնտա ծնուն նօմօսունու էյրէնմէյէ ատէմլէրէ պիր մահալ վէ պիր Սիօն թային վէ թէտարիք զըլընմըլ զառուղունտան՝ վէք լաղըմ վէ էլլէմ տիր քի պու մանէվի երուսաղէմին (քիլիսէսին) սէլամէթի իւթէնսին վէ արանսըն : Իմտի չու մէսէլէյէ կէլիլիլ քի, էյեր մութլադա քիլիսէսին սէլամէթինի արամադ էն էլլէմ չէյ իտէ, քիլիլէրին ֆարիլէլի ղիմմէթի տիր : Պուլա ճէվապէն

տէրիլ քի, էվվէլա Ալլահն իշխան սէվէն հէր Բրիսթիան՝ քիլիսէսին տէլամէթինի տիւթմէյէ հէմարամաղա ճահա վէ զայրէթ էթմէլի տիր (Ա. Կորնթ. ԺԴ. 12. Բօմ. ԻԴ. 19. Եփես. Դ. 3) : Իքիսնի մախսուսէն քիլիսէսին իւղէրնէ նասպ զընանլարըն վէ քիլիսէ խաթմէլէրինին պօրճու վէ ֆարիլէյի ղիմմէթի տիր : Պօղոս Բէսուլ (Եփես. Դ. 11-12) պույուրույօր . «վէ քէնտիտի՝ պաղըլարընը Բէսուլէր վէ պաղըլարընը վէյլամպէրէր վէ պաղըլարընը ինճիլ վաղ էտիլէլէր՝ պաղըլարընը իտէ չօպանլար վէ խօճալար թային էյլէտի, մուգատտէպէրին քէմալի իշխան խղմէթ ամէլի իշխան՝ Բրիստոսուն թէնիլին մամուր զմասը իշխան» :

Տիկէր պիր մէսէլէ տէ չու տուր քի, քիլիսէսին մախսուսէն թային զընանմուլ մէմուրլարը, ծնուն սէլամէթի իշխան նիճէ չալըլմալը տըրլար . եա տա քէնտիլէրի նիճէ զմաղ կէրէք տիր : Պօղոս Բէսուլուն քիլիսէլէրի նիճէ իտարէ էտիլ ծնարըն սէլամէթինի կէօղէթիլիլն ծնուն մէքթուպէրինտէն, հէմ ծնուն հարէքէթիլնտէն էյրէնէպիլիլիլ : Իմտի եօղարքի սիւալէ ճէվապէն տէրիլ քի, ծնուն մէսնէտիլնտէ պուլունանլար տալի ծնտան իպրէթ ալլալ ծնա պէնկղէր չալըլմալը տըրլար : Էվվէլա՝ Պօղոս Բէսուլ կէրէք Եհանաթիլէրէ, կէրէք Եունանիլէրէ, կէրէք Ալլահն քիլիսէսինէ թէօքըլ զմասըն տէյալ, քէնտիլի հէր չէյտէ ինքեարը նէֆա էտիլ, հէփիսինէ պէյէնիլմէք իշխան քէնտիլ իղլէթիլն վէ ֆայտալընը արամաղ իտի (Ա. Կորնթ. Ժ. 32, 33) : Իքիսնի հէր նէ գատար քէնտիլնէ խղմէթի վէ իւթիլպէսինէ պաղարադ չօգ չէյ վէ հէր չէյ ճայիլ վէ լաղըմ կէլէ իտի պիլէ, էլինէ քիլիսէլէրին սէլամէթի իշխան ճայիլ զլան չօլ հէր չէյի տէ ֆայտէսիլ վէ մամուր էթմէլ ոայար իտի (Ա. Կորնթ. 2. 12) : Իւշիւնճիլ խէլաս իշխան եալընըլ Բապա Յիսուս Բրիստոսա տէրունէն վէ գալպէն պիր իման՝ տէյիլ զայրի պիր չէյ՝ քեաֆի ոայար իտի (Բէս. Ամէլ. Ժ2. 31. Բօմ. Ժ. 9. Ա. Կորնթ. Բ. 2) : Տէօրտիւնճիլ հէր նէ գատար քիլիսէ ծնա

աղ մուհապպէթ իւն պագմըշ օլսա
խտի պիլէ, եինէ օ տէր խտի. «Պէն
խտէ ճանլարընըն ուղըռնա ճանի
կէօնիւլտէն խարճ էտէճէյիւմ, վէ
խարճ օլունաճաղըմ. էյէրչի՛ պէն սի-
զի տաճա ղիյատէ սէվէր խտմ տէ,
սիզտէն տաճա աղ սէվիլիւրիւմ» (Բ
Կորնթ. ԺԲ. 13): Պէշինճի՛ Բիլիսէ
մէմուրու օլանլարըն Պօղոսուն շու ըու-
հունա տախի մալիք օլմասը լաղըմ
տըր. եանի՛ «Տէյիլ քի պիղ սիզին ի-
մանընըղա հիւքիւմտարընդ էտէրիղ,
իլլա սիզին սէվինճինիղէ եարաւմճը-
լար իղ. զիրա սիզ իման իլէ տուրուր-
տունուղ (Բ Կորնթ. Ա. 24): Ալթըն-
ճը՝ Պօղոս Բէսուլուն շու ճէսարէթլու
վէ խաթրա պագմայան իպրէթինէ
տախի պէնիզէր օլմագ կէրէք տիլլէր.
«Լաքին ինճիլին կէրչէքլիլինտէ տօղ-
րու եիւրիւմէսիքլէրինի կէօրտիւյիւմ-
տէ, հէիիսինին էօնիւնտէ Պետրոսա
տէտիւմ քի՛ էյէր սէն Եհնուտի իքէն
թայիֆէճէ վէ տէյիլ Եհնուտիճէ եա-
շար խէն, նիճէ թայիֆէյէրէ Եհնու-
տիճէ կէչինմէյէ զօր էտէրսին» (Գաղ.
Բ. 14): Եհտինճի՛ պաղը տէֆա իշին
մինասիպէթինտէ Բիլիսէնին ղիւիւմիւ-
քէնտի նաղըրընա տօղրու տէյիլլիմէ-
սին, հէմ Բիլիսէնին մուհապպէթի
պիլի պիլլէրինէ տօղրու զայիֆէյէնմէ-
սին տէյիլ՝ Բիլիսէ խատէմէյէրի Պօ-
ղոսուն Բիլթապը չէրիֆին աթիտէ ի-
շարէթ օլունան խանէյէրինտէ մէղ-
քիւր իպրէթինէ տախի ույմագ կէրէք
տիլլէր (Բէս. Ամէլ. ԻԱ. 20-27. Ա.
Կորնթ. Թ. 19-24):

Նիհայէթ՝ Բիլիսէ նաղըրը օլանլար՝
Պօղոսուն շու գօրգուտուղ հէմ հիշ
քիմնէտէն հաճէթի օլմայարագ կէօս-
թէրտիլի իպրէթէ ույուպ՝ Բիլիսէյի
Աւետարանըն կէրչէքլիլինէ աղատըլ
իլէ զլաղուղլար խտէ, Բիլիսէնին սէ-
լամէթինի պրամըշ վէ օնու տիլէմիշ
օլուրլար (Գաղ. Բ. 4, 5, 6): Իմտի
«Երուսաղեմին սէլամէթինի տիլէյին.
սէնի սէվէնիլէր՝ ըահաթլըդ պուլուր-
լար»:

Գ. Մ. ԳԱՍՊԱՐ

ՍԵՎԵՐԻԷՔ 1870

ՓՈՔՐԻԿ ԱՂՋԵՍՆ ՄԸ ՅԻՍՈՒՍԻ ՀԱՄԱՐ ԸՐԱԾԸ

Ութը տարեկան փոքրիկ աղջիկ մը
Կիրակի օր մը պաշտօն մտիկ ընելու
համար Եկեղեցի երթալու ատենը,
ճամբան տեսաւ որ խանութ մը բայ
էր, և խանութպան կինը ներսը կայ-
նած առուտուր կ'ընէր: Փոքրիկ աղ-
ջիկն առ տեսնելով զարմացաւ և շատ
ցաւեցաւ: Թէպէտ գեռ տղայ էր,
Աստուծոյ տանը մէջ պաշտօնի ներ-
կայ գտնուիլը կը սիրէր, և գիտէր
թէ, եթէ այն խանութպան կինն ալ
նոյնպէս աստուածպաշտութիւնը սի-
րէր, տէրուական սուրբ օրուն մէջ
այնպիսի գործի պիտի չգրադէր: Աս
բանին վրայ խորհելով սրտին մէջ սաս-
տիկ փափաք մը զգաց որ այն կինը
Սուրբ օրը պղծեղէն դադարեցնելու հա-
մար բան մը ընէ. բայց գեռ մանուկ
ըլլալով չէր համարձակեր անձամբ
երթալ և կինը յորդորել. ուստի դնաց
աւետալ մը առաւ, որուն մէջ կը
խօսուէր Աստուծոյ անհուն սիրոյն
վրայ, որով իւր օրդին ի մահ մատնեց
մեղաւորաց փրկութեանը համար, և
նորէն այն խանութին առջեւ անցնե-
լով յիշեալ տետրակը ներս նետեց:
Հետեւեալ Կիրակին դարձեալ անկէ
անցնելով կը նայէր թէ արդեօք այն
խանութը բաց թէ գոց պիտի գտնէ,
և բաց գտաւ. ուստի և հառաչելով
ուրիշ տետրակ մ'ալ խանութէն
ներս նետեց: Միւս Կիրակին տե-
սաւ որ տետրակը քիչ մը աղդեցու-
թիւն ըրած էր, քանզի խանութին
պատուհանները կիսով չափ դոյուած
էին: Փոքրիկ աղջիկն ուրախանալով,
այս անգամ ուրիշ տետրակ մը ներս
նետեց որուն ճակատն էր՝ «Քրիստոս
բարեկամ մեղաւորաց»: Այս տետրա-
կը գործը լմացուց, քանզի հետեւեալ
Կիրակին խանութը բոլորովին դոյ էր:
Աստուած օրհնելով փոքրիկ աղջկան
տկար ջանքը՝ դարձ տուաւ այն մե-
ղաւոր խանութպան կնոջ:

Յիշեալ փոքրիկ աղջիկն ուրիշ կեր-
պով ալ իր սիրելի փրկչին համար կ'աշ-
խատէր, երբեմն աղքատաց կ'օգնէր,
երբեմն հիւանդներու կը ծառայէր:
Ասոնք արդարեւ փոքր գործեր էին,

բայց Քրիստոս Տէրն մեր շատ կ'ա-
խորժի, երբ փոքր տղոց այսպիսի գոր-
ծեր կատարելը կը տեսնէ:

Աւետարեղը կարդայող տղաք չէն
ուղեր արդեօք այս փոքրիկ աղջկան
օրինակին հետեւիլ, եթէ ոչ նոյն բա-
նէրն ընելով՝ դէթ ուրիշ եղանակաւ
աշխատելով Յիսուսի համար:

ՍՏԱԿ ՏԱԼԷ ԶԱՆԶՐԱՅԱԾ ԵՄ

«Բաց այն տուրքերէն որ տէրու-
թեան կու տամ, ամէն օր նորէն ըս-
տակ կ'ուզուի ինէ. մերթ դպրոցի
համար, մերթ Հովուի ամսականի
համար, երբեմն եկեղեցւոյ շինութեան
կամ նորոգութեան համար, երբեմն
ալ միսիննարական գործի և կամ բա-
րերարական նպատակի մը համար:
Ստակ տալէ ձանձրացած եմ»:

Այս է ոչ թէ ոմանց, այլ շատերուն
գանգատը: Ոմանք բանիւ կ'ընեն այս
գանգատը, աւելի շատերն ալ իրենց
մտքէն: Գանգատ ընողները սովորա-
բար ոչ թէ բարերարական նպատակ-
ներու համար ամենէն աւելի, այլ
մանաւանդ ընդհակառակն ամենէն
քիչ ստակ տուողներն են: Առատա-
ձեռն տուողները սովորաբար սիրով
կու տան: Արդ «Ստակ տալէ ձանձ-
րացած եմ» ըսողներուն կ'ուզենք
քանի մը խօսք ուղղել: Նախ կը հար-
ցնենք թէ այսպիսիները միթէ իրենց
ընդունածէն աւելի կու տան, և ըն-
դունելէ ձանձրացած են: Ոչ ապա-
քէն ասոնք ամէն օր անթիւ պարգիւ-
ներ կ'ընդունին Աստուծոյ ձեռքէն,
կեանք, առողջութիւն, կերակուր,
հանդերձ և ուրիշ անթիւ բաներ:
Ամէն օր կը խնդրեն Աստուծմէ իրենց
ամէն օրուն հացը, իրենց մեղացը
թողութիւն և ուրիշ պիտոյք: Ինչուք
թէ Աստուած ասոնց պատասխան
տայ թէ «Ալ ձանձրացայ տալէ»: Դի-
ցուք թէ կ'ըսէ. «Այս մարդն ամէն օր
խնդի կու դայ այս ինչ և այն ինչ բա-
նը խնդրելու. ձանձրացած եմ տալէ»:
Եւ դիցուք թէ աս ըսելով Աստուած
իր շնորհքն ու պարգևները դադարեց-
նել ուզէ. ինչ պիտի ըլլայ անոնց վի-
ճակը: Ուրեմն քանի որ մէկը չուզեր
ընդունելէ դադարիլ, պէտք չէ որ խոր-

հի թէ կրնայ տալէ դադարիլ : Եւ ինչ աւելի ազնիւ և հաճոյական կերպ կրնայ ըլլալ ստակը գործածելու , քան թէ տալ զայն աշխարհիս վրայ Աստուծոյ գործին օգնելու : Դպրոցներ պահելով , և քարոզիչներ հանելով որպէս զի տարածուի կենաց խօսքը որ մարդոց միտքերը կը լուսաւորէ և հոգիները կը սրբէ : Դպրոցներու , քարոզիչներու , և Աստուծոյ խօսքին տարածմանը նպաստելու համար ստակ տալէ ձանձրացողները կ'ուզէին արդեօք որ իրենց եկեղեցին յիշեալ նպատակներու համար բան մը չընէր : Կ'ուզէին ամենևին մասնակից չդառնալ իւր այն գործին որուն համար իրենց Տէրը Քրիստոս աշխարհք եկաւ , հետեւապէս ամենևին մաս չունենալ այն ուրախութեան մէջ զոր պիտի վայելեն յետոյ Քրիստոսի հետ անոր գործին կատարմանը նպաստամտոյց գլխունոցը : Եթէ Քրիստոսի գործին մէջ մաս չունենանք , կրնա՞նք անոր հետ և անոր փրկութեանը մէջ մաս և բաժին ունենալ :

Ձեռքը ճԱՆՃԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՆԵՐՈՒ ԿԵՐՊ

Ամերիկայի լրագիր մը հետեւեալ կերպը կը սորվեցնէ ձերը պաշտպանելու համար ճանձերու խայթուածներէն որոնցմէ յիշեալ չորքոտանիներն ամառուան եղանակին մէջ այնչափ կը նեղուին :

Դիր 3 տի (ալուճ) ընկուզի տերեւ ամանի մը մէջ , վրան 3 քաշ (օխա) պաղ ջուր լեցուր , և թող այնպէս մընայ բոլոր գիշերը : Հետեւեալ առտուն այն ջուրը տերեւներովն հանդերձ կաթսայի (թէնճէրէ) մը մէջ պարպելով իբր ժամ մը եռացու : Այս հեղուկը պաղելէն ետքը , սպունգով մը անկէ առնելով ձիուն պարանոցը , աղանջները և մարմնոյն ամենէն աւելի ճանձերէ նեղուած մասերը թրջելու է : Ասիկայ ընելու է առտուանց , ձին դեռ ախոռէն դուրս չելած :

ՄԵՅՎԷ ԱՂԱՃԱՐԸ

Պիւր ինկելիդ միւլէլիֆին սէօղիւնէ նազարէն , մէյվէ աղաճլարըն տալլարը մէյվէնին չօղլուղունտան ա-

չրըր մէրթէպէ աղըրլաչըպ , թապիի մէյլիլէրինտէն զիյատէ եէրէ տօղրու սարգըլտըր հալտէ , զիյատէ օլան մէյվէլէր գօփարըլմալը քի տալլար խաֆիֆլէնսին : Մէգըլըր միւլէլիֆին էֆքեարընճա՝ տալլարըն փէք զիյատէ էյիլմէսի՝ աղաճը պէսլէյէն մատուէնին աղաճըն տէլիլէրինտէն կէչիպ ծնուն վիւճուտունա եայըլմասընա մանի օլարագ օնա քիւլլիւ զարսըր վէրիւր :

ԲԱՂԵՇԷՆ ՆԱՄԱԿ ՄԸ

(Աւետարանի 23-րդ գլխի շարժականութիւն)

Ղևոնդեանց նախագահը , իւր խոստմանը համեմատ , Անկանոն գիրքերն իբրև Աստուածաշունչ հաստատելու համար գիրք մը բերաւ , որ Տաթևացոյն գիրքն էր , և սկսաւ կարդալ , բայց ուղիղ չկրնալով արտասանել այնպէս գէշ կարդաց որ ունկնդիրք բան մը չկրցան հասկնալ այն օրը : Դնաց քանի մը տող տոմսակ մը գրեց , ուր դարձեալ կը հրաւիրէր ժողովուրդն ըսելով թէ ուրիշ սուրբ մատեաններ գտած է որոնցմով պիտի հաստատէ անկանոն գրոց ընդունելի ըլլալը : Մեր Բաղեցիի Հայ Սոկրատին գրած տոմսակէն դիւրին է հասկնալ անոր ինչ աստիճան հրատառութիւն և ինչ արժէք ունենալը . ահա տոմսակին քանի մը խօսքերը : « Յիւրիկի աուր խօսքերնիս չի վերջացաւ և չեմ ուզեր որ վաչառանոցի մէջ եղնի , այդպիսի վիճաբանական խօսքեր , մանաւանդ անհամ և անհաճոյ ամենից մարդկանց , վասն որոյ . . . »

Հետեւեալ անգամուն ալ դարձեալ Տաթևացին , ուրիշ երկու գիրք ալ բերելով ի ներկայութեան 100 է աւելի անձանց սկսաւ իր առջի կարդացածները կրկին կարդալ Տաթևացիէն : Ես անոր ըսի . « Թող մնայ այդ ընթերցմունքդ . դուն , քու տուած ստորագրութեանդ համեմատ , բոլոր այս բազմութեան պիտի ցուցնես թէ երեք ժողովներէն որուն վճռովն ընդունուած են անկանոնք իբրև ներշնչեալ , և այս վճիռն անոնց որ կանոնին մէջն է : Երեքն ալ վճռած են » ըսաւ : Պատասխան տուի թէ

« Նախ Նիկիոյ ժողովէն սկսէ » : Մեր բարեկամ նախագահը սկսաւ դարձեալ Տաթևացիէն կարդալ : Կ'երևար որ Տաթևացիով սիրահարեալ նախագահը չէր կրնար անկէ դատուիլ . բայց չյաջողեցաւ , ուստի և ստիպուեցաւ երկրորդ գիրքը ձեռք առնուլ որ էր Սարգիս Շնորհալին . ասով ալ չյաջողեցաւ , ունկնդիրք չը համոզուեցան . թէպէտ Ղևոնդեանք կը պոռային . « Տեսա՞ք , ինչպէս հաստատեցինք » : Վերջապէս կարգը եկաւ երրորդ գիրքին , որ , ինչպէս յայտնի կը տեսնուէր , յիշեալ բարեկամին համար նոր և օտար գիրք մըն էր , և թերևս առաջին անգամն էր որ զայն կը տեսնէր : Հարցուցի գիրքին անունը , և ըսաւ թէ տեսակ մը Աստուածաբանութիւն է : Ըսի . « Ի՞նչ ըսել է այդ » : « Այս գիրքն » , ըսաւ , « քանի մը հատոր է , և ասիկա մէկ հատորն է » : Բարեկամ , ըսի , « այդ տեսական Աստուածաբանութիւն է տպեալ ի վնեւտիկ Եդուարդ Հիւրմիւզեանցի ջանիւք : Իմ կողմանէ լաւ փաստ մ'է այդ գիրքը , և քու խօսքդ կը հերքէ քան թէ կը հաստատէ . դուն ինչո՞ւ քեզի կ'իւրացունես » : Ինծի մտիկ չընելով սկսաւ կարդալ , և տեսնուեցաւ որ , խորեանցին մեր թարգմանչաց համար « Ձքսան և երկու յայտնիսս արկին ի Հայ բարբառ » ըսելով , կը վկայէ թէ մեր նախնիք Հին Կտակարանին կանոնական գիրքերը միայն թարգմանեցին իբրև Աստուածաշունչ : Ան տեսն ըսի մեր բարեկամին . « Հիմա համրէ , տեսնենք » : Ծննդոց գիրքէն սկսաւ համրել , երբ գիրքերուն թիւը քսան և երկուն անցաւ , թողուց այն մասը , և սկսաւ կարդալ թէ Տրինդեան (փոխանակ Տրիտենդեան կարդալու) ժողովը վճռած և նշովք գրած է անոնց համար որ չեն ընդունիր անկանոններն իբրև Աստուածաշունչ : Անոր ըսի . « Սիրելի , Հայոց եկեղեցին այն ժողովքն ընդունած չէ » . հարցուցի թէ դիտէ՞ արդեօք թէ քաներորդ ժողով է Տրիտենդեան ըսուած ժողովը , և որ դարու մէջ եղած է : Պատասխանեց թէ « Բաներորդ և քանի դար չեմ գիտեր . ես

այն ժողովը կ'ընդունիմ : Բայց « Ներածութիւն Սուրբ Գրոց » կոչուած գիրքին 122 երեսը , և յուցուցի թէ անհկա ժՁ դարուն եղած է , և Լատինք զայն ժՆ երորդ ընդհանուր ժողով կը կոչեն , բայց արեւմտեան Լատին կամ պապական եկեղեցիէն ուրիշ , Յոյն , Հայ , ևն - եկեղեցի մը զայն իբր ընդհանուր ժողով ճանչցած և ընդունած չէ : Մեր բարեկամը պատասխանեց ինծի թէ « Այդ գիրքը ո՞վ գրած է , ես չեմ ընդունիր քու խօսքդ , բայց Տրիտենդեանինը կ'ընդունիմ » : և գրիչը ձեռքն առաւ որ զայն ընդունելուն ստորագրութիւն տայ , բայց այն միջոցին Հայրենասիրաց ընկերութեան նախագահը դաւլով , խօսքն ընդմիջեց . տեսաւ որ իր ընկերը սխալած է և ըսաւ . « Ինչու կը գրես . Բողոքականք Սուրբ Գրքէն դուրս եղած ամէն գրքերն ալ չեն ընդունիր . գրելդ պարտաւ » : Այսպէս Հայրենասիրացը իր ընկերոջը կողմնակցութիւն կ'ընէր , և կը ջանար զանի արդարացնել : Թէպէտ Ղևոնդեանցին փաստը նոյն իսկ իր եկեղեցւոյն գէմ էր :

Այս մասին կը բողոքեմ մեր համադրիներուն , ինդրելով որ եթէ Ղևոնդեանց նախագահին ըսածները ճշմարիտ են , և առաջին երեք տիեզերական ժողովներն ընդունած են Անկանոն գիրքերն իբրեւ Աստուածաշունչ , և եթէ մեր Հայոց եկեղեցին ալ ազգային հայրապետական ժողովով ընդունած է յիշեալ գիրքերը , թող հաճին մեզ պատասխանել որ մենք ալ մեր սխալն ուղղենք : Իսկ եթէ լուեն , կամ իմ հետս համաձայն փայտեն , յայնժամ մեծ օժանդակութեամբ կը նպաստեն աշխարհաբար Աստուածաշունչին , ուստի և մեր աղօթոյնք ալ իրենց սխալ գաղափարը շտկելով կրնան առնուլ կարգաւ զայն իրենց փրկութեանը համար : Քանզի յատերը կան որ տպեալ դրաբար Աստուածաշունչի մէջ գտնուած բոլոր գրուածներն իբրեւ ներշնչեալ գիրք կամ Աստուածաշունչ կ'ընդունին . ասոնց կարգէն են Ղևոնդեանցին վարժապետը և այլք , մինչև անգամ « Բարի մարդ և

բարի քրիստոնեայ » կոչուած գիրքին հեղինակը :

Ո՞վ Հայաստանեայց եկեղեցի , ինչո՞ւ թողուցիր որ այդի աւերող աղուէսները քու ցանկդ քակելով , Սուրբ գիրքէն օտար ուսմունք մուծանեն ի քեզ , այնպէս որ հիմա քու մէջդ ճշմարիտն ու խորթը չեն թարբերիր իրարմէ : Միաբդ բեր ուստի ինկար , և կանգնէ մեռեցներէն ու Քրիստոս լոյս պիտի տայ քեզի : Անտառի խողն ալ հերիք է որ կ'ապականէ քեզ . Յիսուսի նայէ մեր հաւատքին առաջնորդին , մինչև անգամ Պօղոսը կամ Ապոլոսը ո՞վ են , Համարում , կուսակցութիւն , կողմնապահութիւն , նախանձ և ատելութիւն ինչ աստիճանի բերած հասուցած են մարդկային ազգը , մասնաւորապէս զՔրիստոնեայս :

(Պէտք չարհաւանք)

ՄԵԶՀԷՊԻ ՄԻԻԹԱՆԻԳ ՀԱՎԱՏԻՍԼԻՐ

ՍԻՒՐԻԱ

Պէյրութեան եազըլան պիր մէքթուպուն սեօզլենէ նազարէն՝ շէհրը մէքթիւրուն իշտի թագըմընտան օլան միւսլիւման կէնճէրինտէ օգուսմագէօյրէնմէք հալլէսի կիւն պէ կիւն արթմագտա տըր : Պունլարըն շիմտիքի հալտէ՝ պիրինին 30 վէ տիկէրինին 130 քիւչիւք վէ պէօյիւք շայիրտի օլարագ եէնի աշըլմիշ իքի ախշամ մէքթէպի վար , վէ պու մէքթէպլէրտէ հիշ պիր թարափտան պիր միւսմանաթ օլմագսըզըն Բրօթէսթանթ պասմահանէլէրինտէն չըգմա քիթապ , րէսալէ վէ Ահմը ծէտիտ տախի օգուսուր :

Սիւրիանըն ճէնուպ թարափընտա սաքին օլան Բրօթէսթանթ գարտաշար Բում քիլիսէսինէ թապի պուրունան միւթէասսըպ (սօֆու) քիմսէլէրին էլինտէն շէտիտ գօվալայըշա տիւշար օլմուշար տըր : Պու մագուլէ քիմսէլէր օլ սէֆիլլէրին թարլալարընտաքի մահսուլարը խարապ էթտիքտէն պաշգա , մէքթէպլէրինի թաշայըպ չօճուգլարը աթալարը վէ խօճալարըլա պէրապէր տէօյմիւլլէր : Գարտաշարըն իշինտէն էն միւթէպէրի Բումլար թարափընտան քէնտի իւզէրինէ օլան հիւ-

ճիւմտէ՝ գօնշուլուգտա պուրունան միւսլիւմանլարըն եարտըմըլա կիւն իլէ էօյիւմտէն գուրթուլապիլմիշ : Պու սէֆիլլէրին հագգընը հագգ էթմէք իշիւն օլ թարափլարա կէօնտէրիլմիշ օլան կէնճտէն պիր զալթ տաւայը կէօրէճէք օլան հաքիմլէր հուգուրունտա զարապ օլունմուշ (տէօյիւլմիւշ) : Մուրաֆա իշիւն թէրաֆէյնին թարապուլուսէ կէլմէսի շէհրը մէքթիւրուն Փաշասը թարափընտան օնլալա խապէր վէրիլտիքտէ , գապահաթլըլար հազըր պուլունտուլար իսէ տէ , պիր փափաղ փափաղ օլտուղու ճիհէթլէ թէտիպ օլունմայաճաղընը մէմուլ էտէրէք տիւլանը մուհաքէմէտէ « Բրօթէսթանթլար իւզէրինէ հիւճիւմ էտէն պէն իմ » տէյիւ խտաա էտէր . լաքին ասըլ հիւճիւմ էտէնլէր պաշգալար օլտուղու խապաթ օլունտուգտա , փափաղ պիւսպիւթիւն միւզէվիլլիյի էլէ ալըպ , « Բրօթէսթանթլար սագալըմը եօլուպ եիւզիւմէ թիւքիւրտիւքթէրի իշիւն , օնլարըն իւզէրինէ հիւճիւմ օլունտու » տէմիշ տիր : Փափաղըն պու սէօզլէրի տախի եալան օլտուղու թէպէյիւն էթմիշ իսէ տէ , եինէ Բրօթէսթանթլար քեամիլէն հուգուգլարընա մուվաֆֆադ օլամամըլար տըր :

Հ Ի Ն Տ

Հինտտէ փութիւրէսթիլի թէրք էտիպ , լաքին Քրիսթիանլըղը գապուլ էթմէյէն Պրահմա Սօմաճ իսմինտէ վէ կիւն պէ կիւն արթմագտա օլան պիր Փըրդա փէյտա օլտուղու պունտան ադտէմ Աւետարեւտէ պիր գաշ տէֆա գիքր օլունտու : Պու Փըրդատան պիր զալթ , Քրիսթիանլըղըն թէէսիլինի եադընէն քէնտի կէօզիւ իլէ կէօրմէք իշիւն ինկիլթէրրայա կիտիպ , հալա օրատա պուլունուր : Մէրգուճ ինկիլիզէ փէք ալա սէօյլէտիլինտէն , պիր գաշ տէֆա ումուլէն նութդ իրատ էյլէյիպ , Հիստիսթանըն շիմտիքի հալի իւզէրինէ քէնտի միւթալաասընը սէօյլէմիշ տիր : Պունուն էֆքեարընճա՝ Հինտտէ գաոթիմտէն պէրու աոթթ օլմուշ օլան ճինս ճինս էհալի ֆարգըմէքթիւր մէմլէքէթտէ էն պէօյիւք ֆէլաքէթ իսէ տէ , թալիմ ու

Թէրախէնին էհալիէ սիրաթ էթմէ-
սիլէ պու պաթըլ ուսուլ ինգըրադ
պուլմագտա օլտուղունտան, օնուն թէզ
նապէտիտ օլաճաղընը մէմուլ էտէր :
Ինկիլիզլէրին, խուսուսիլէ Գրիսթիան-
լըդ իշիւն չալըշան Միսիօնարլարըն
թէհսիթիլէ Հինտիսթանլըլարա օլան
խայըլ վէ եարտըմը պէօյիւք թէշէք-
քիւրլէ զիքը էտէր իսէ տէ, Գրիս-
թիան տէնիլէն պաղը քիմէլէրին լա-
յըգսըլ թալը ու հարէթէթլէրի ճէ-
մաթըն Գրիսթիանլըլա զիյատէ մէյլ
վէրմէսինէ պէօյիւք էնկէլ օլտուղու-
նու տախի պիլտիլիլ : Գրիստոսա կէ-
լինճէ, քէնտիին միւթալիզ օլտու-
ղու Ֆըրդա օնու Ալլահ տէյիւ թա-
նըմայըպ, անճագ օնուն զաթընա լա-
յէթ էտէր տէտիլտէն սօնկրա, Հինտ-
իլէրին նիհայէթ Գրիստոսուն թալի-
մաթընը գապուլ էտէճէյի տալի վիէք
իշթիմալ տըր տէյիւ իգրար էտէր :

Ա. Բ. Տ. Ա. Բ. Ե. Ր. Գ. Պ. Ռ. Յ. Ս. Ե. Բ. Ս. Ե. Բ.

Նախընթաց տաճկերէն յօդուածին
մէջ Պրահմա Սոմաճ անուն Հնդկ ըն-
կերութեան մէկ անդամին Անգղիա
այցելութիւն ըրած ըլլալը յիշեցինք :
Այս անձը մօտերս Լոնտոնի մէջ աղ-
քատաց դաստիարակութեանը հոգ-
տանող ընկերութեան մը տարեկան
Ժողովին ներկայ գտնուելով, այն առ-
թիւ հետեւեալ ուղերձը խօսեցաւ :
« Հնդկաստանէն գալով, ուր ազնու-
ականք միայն կը կրթուին, իսկ աղ-
քատք և ստորին աստիճանի մարդիկ
գիտութեանց և ազգաց պատմու-
թեան բոլորովին անտեղեակ են, մե-
ծապէս կը զարմանամ աղքատաց դաս-
տիարակութեանն ու բարեկարգու-
թեանը համար ձեր ըրած ջանքերը
տեսնելով : Կը լսեմ թէ այս ընկերու-
թեան ջանիւքը 300 հազարէ աւելի
անձինք քիչ շատ դաստիարակուած
են, և թէ աւելի քան 200 անձինք
որ երբեմն խոր տգիտութեան մէջ ըն-
կղմած էին՝ այն աստիճան ուսում և
կրթութիւն առած են այս ընկերու-
թեան միջոցաւ, որ հիմա ուրիշներուն
ուսուցիչ եղած են : Կը լսեմ նաեւ թէ
իրը 3,200 անձինք օգնած են այս ըն-

կերութեան նպատակին՝ անոր դպրոց-
ներուն մէջ ձրի ուսուցչութիւն ընե-
լով, և թէ մանաւանդ հարուստ և
ազնուական տիկիներէն շատերը նոյն
աշխատութիւնը յանձն կ'առնուն օր
ըստ օրէ առանց ամենեւին վարձք պա-
հանջելու : Ասոնք ըսեցին ետքը՝ բա-
նիբուն Հնդկաստանցիին կը յորդորէ
ընկերութիւնն իր այն ազնուական
ճգանցը մէջ յարատեւելու : « Ընկե-
րութիւնը », կ'ըսէ, « արդարեւ չի կըր-
նար ուղղակի տեսնել իր աշխատու-
թեան բարեսիրական արդիւնքը, բայց
կրնայ ստոյգ ըլլալ որ իր ջանքերն ու-
նայն պիտի չըլլան : Կրնայ ստոյգ ըլ-
լալ որ աղքատութեան և նուաստու-
թեան մէջ գտնուողներէն շատերը
պիտի ազատին թշուառութենէ և ոճ-
րագործութենէ : Ընկերութեան ան-
ձինքը պիտի ունենան ոչ միայն իրենց
խղճին բարի վկայութիւնը, այլ և ա-
նոնց շնորհակալութիւնը որոնց օգտին
համար կ'աշխատին, և մանաւանդ այն
աստուածային էակին հաճութիւնը որ
ամէն եղբայրսիրական գործերու վրայ
կը հսկէ, և ամէն բարեսիրական ձեռ-
նարկութիւններու օժանդակ և յա-
ռաջացողիչ է : Վերջապէս կը յուսամ
որ աղքատաց դաստիարակութեանը
համար ձեր ըրածներուն նկատմամբ
Հնդկի բարեկամի մը այս խօսքերն
ընդունելի պիտի ըլլան : »

Յիշեալ ընկերութեան նոյն Ժողովին
մէջ՝ անոր Ատենապետը Լորտ Շաֆ-
թըսպէրի թուղթի կտոր մը՝ ցուցուց :
որուն վրայ 10 տարեկան հասակէն
շարագործութեան սկսելով 30 տա-
րուան եղած աստենը ոճրագործութեան
համար ի մահ դատաւարատուած և
սպանուած մարդու մը գործած ոճիր-
ները մի առ մի գրուած էին : Յիշեալ
թուղթի կտորը նեղ՝ բայց իբր 3 կան-
գուն երկայն էր : « Այս է », ըսաւ
Ատենապետը, « անդգամութեանց գու-
մարը զոր մարդ մը 20 տարուան մէջ
կրնայ գործել, և Լոնտոնի տղաքն ու
պատանիներն այս տեսակ կեանքէ ա-
զատելու համար է որ մեր այս Ընկե-
րութիւնը հաստատուած է : »

ՉԻՆ

Քանի մը ամիս առաջ Ամերիկացի
Միսիոնար մը ուղելով իր բնակութիւ-
նը հաստատել իշու քաղաքը որ Չի-
նու մայրաքաղաքէն, Բէքինէ, իբր 23
Ժամ հեռու է դէպ ՚ի հարաւ, տուն
մը կը բռնէ տարուան մը համար, և
տանը վարձքը կանխիկ կը վճարէ :
Երբ ամիս մը ետքը կ'երթայ որ կա-
րասիքը տունը դնէ և բնակի, տանու-
տէրը դուռը չի բանար, և Միսիոնա-
րը պատճառն հարցունելով կ'իմանայ
որ տեղւոյն կառավարութիւնը տանու-
տիրոջն արգելած էր Միսիոնարն իր
տանը մէջ բնակեցնել : Միսիոնարն
այս արգելման պատճառը կը հարցու-
նէ, և անոր պատասխան կը տրուի թէ,
Չինու կայսերաց գերեզմաններն իբր 2
Ժամ այն քաղքէն հեռու ըլլալով, Ժո-
ղովուրդը սովորութիւն ունի հոն եր-
թալով մեռեալ թաղաւորաց տղինե-
րուն պաշտօն մատուցանել. ուստի օ-
տարականի մ'այնքաղքին մէջ բնակելն
անշուշտ վնասակար պիտի ըլլար յիշեալ
սրբաղան տեղեաց ազգեցողութեանը : Մի-
սիոնարն այս բանին դէմ մայրաքաղքին
մէջ կեդրոնական Բարձրագոյն կառա-
վարութեան կը բողոքէ, բայց իր վար-
ձած տունը գրաւելու հրամանը չի կըր-
նար ընդունիլ. և ոչ միայն տանուտի-
րոյը երկու երաշխաւորներն անգութ
կերպով կը ծեծուին, այլ և անոնց մին
ազգերուն վրայ 100 ծանր հարուած
ընդունելէն և 17 օր քարայրատակի մը
վրայ շղթայակալ մնալէն ետքը՝ 15 լի-
րա ալ տուգանք վճարելու կը բռնա-
դատուի : Ըստ կարծեաց Միսիոնարին
իր իշու բնակելուն դէմ եղած այս
ընդդիմութիւնը Ուսումնական կամ
Գրագէտ կոչուած կարգ մը մարդոց
գրգռութեամբն է, քանզի ասոնք տե-
ղական կառավարութեանց վրայ մեծ
ազգեցողութիւն ունին, և հաւանակա-
նաբար ամէն ջանք ՚ի գործ կը դնեն
որ երկրին ներսի կողմերը օտարակա-
նաց բնակութիւն հաստատելն արգե-
լեն :

Հասարակ Ժողովուրդն, ընդհակա-
ռակն, գրեթէ միշտ բարեկամութիւն
և սէր կը ցուցնէ, և ընդդիմութիւն
չընեն եթէ ոչ յիշեալ Գրագէտ մասէն

գրգռուելով : Սա ալ ճշմարիտ է որ այս բնագիւմութիւնը ոչ թէ Միսիսնա-րաց միայն , այլ և ընդհանուր բոլոր օտարազանաց համար է : Ասիկա օտա-րականաց դէմ դարձերով տիրած հին նախնանշուորութեան մնացորդն է , հիմա արդարեւ շատ մեղմացած է , բայց և այնպէս երբեմն երբեմն այս-պէս մասնաւոր առիթներով կը դըր-գուուի :

**ՓՕԼԻԹԻԳՍՅԱՍՍՅԻՐ
ՀԱՎԱՍՏԻՍԼԵՐ**

Յունիս 5 Դուսիս, վի Յունիս 15 Ալաքս . 1870

ՍԹԱՆՊՕԼ

Կէչէն հափթանըն Աւետարեւրի Պէյ-օղլունտա մուգու պուլան տէհէթլու եանկընտան սօնկրտ փէք թէզ պա-սըլտըրընտան , մէգըիւր վուգուաթ հադգընտա էթրաֆը պիր մալիւմաթ վէրէմէտիք : Բէսմի խապէրլէր եան-մըշ էվլէրին սայըսընը 3,449 ա չըդա-ըւպ , էօլէնլէր իսէ անճադ 840 քիշի տիր տէմիշ իսէ տէ , ումումէն թաճ-մին օլունտուգունա նադարէն՝ թէլէֆ օլանլար մէգըիւր սայըտան փէք չօդ-ղիյատէ տիր : Պաղըլար եանան պինա-լարըն սայըսընը 8-15 տլինէ չըդարըպ , էօլմիւշլէրի տախի 1300 գատար թաճ-մին էտէրլէր : Պու եանկըն սէպէպլիյ-լէ վուգու պուլան մալ զայաթը՝ 6 մի-լիօն իրրատան զիյատէ տիր տէյու թաճմին օլունուր : Պու մէպլաղըն ան-ճադ 135 պին իրրատը սիգուրթալը տըր :

— Եանկընտա պու գատար մէյտան ալըպ քիւլլիւ մալ վէ ճան զայաթընը միւճիպ օլմասընըն պաշըճա պիր սէ-պէպի տէ՝ շիւպէսիլ աթէշին փա-զար կիւնիւնտէ զուհուր էթմէսի օլ-տու : Չիւնքի ճիւմլէյէ մալիւմ օլտու-ղու կիսլի , մէգըիւր կիւնիւն մադսէ-տի վէ թէնպիհի իւզրէ հէք քէս քէն-տի ֆաթիլեաթըյա Ալլահըն իալատէ-թինէ մէշլուլ օլուպ , էվինտէ րահաթ օթուրաճադ եէրտէ , պունուն մուղա-յիրի օլարադ չօղլարը էվ , պարդ , էվլատ վէ այալլէրին պրադըպ , եա-խօտ ընկըն պիր դաշըյա պէրապէր զէվդ իշիւն պիրէք քէօյէ սաղըլմասը

ատէթ օլմուշ տուր : Պու տաղըլանլա-րըն չօղու օլ կիւն էվէ կէլաթտէ փա-րլէթինին եանըպ քիւլ օլտուղունու կէօրաթէն մատա՝ պէլքի տէ պիր դաշսաաթ էվլէլ սաղ սէլիւմ պրադմըշ օլտուղու խըսըմ վէ ադրապատընտան պիրինին թէլէֆ օլտուղունուն գարա խապէրլին տախի ալմըշ տըր : Էյէր հէք պապա վէ անա էվլաուլարըյա աղիկ կիւնէ եադըշըր սուրէթտէ քեա-միլճէ վէ էտէպանէ խանէլէրինտէ պիրլէքտէ հաղըր պուլունսալար ըտը , եա պէօյլէ շէտիտ պիր աթէշ վազի օլմաղ ըտը , եա տախի վազի օլտու-ղու հալտէ ընկար պիրպիրլէրինէ մուա-վէնէթ էտէրէք օլ գատար զարարա , ալէլխուսուս ճան զայաթընա ուղրա-մըշ օլմաղլար ըտը : Էրմէնիլէրտէն փէք չօղլարը , օլ կիւն Սահմանադրութիւ-նուն երըպաշը կիւնիւ օլմասը մինտօի-պէթիլլէ Պէյօղտա պուլունտուլար :

Իշիթալիլմիզէ նաղարէն Էրմէնի ֆաթրիլի խրիմեան Հաղրէթլէրի՝ մէգ-քիւր ճէմիլէթին փաղար կիւնիւ օլ-մասընտան փէք խօշլանմաթըրընտան , հաղըր պուլունմադտան տախի իմթի-նա էթմիշ տիր : Մէրամըմը Սահմա-նադրութիւն կիպի ճիւմանի պիր վու-գուաթըն զիքրինէ օլան զիյնէթլէր վէ ճիւմպիւշլէրին Ալլահըն Էրմիլէ գարը ֆաղար կիւնիւնտէ օլմասը Է-չիւն Ալլահ պու զաղէպի վէրտի տէ-մէք տէյիլ տիր : Աղիկ կիւնիւ սադ-լամանըն սէպէպլէրի՝ Ալլահըն մու-գատտէրիլլէ , զուհուր էտէն պէօյլէ վուգուաթլարտան պիւսպիլ թիւն այ-րը տըր : Պու ճիւմլէ իլէ ումարը քի-էրմէնի միլլէթի պունտան պէօյլէ Սահմանադրութիւնուն զիքրի կիւնիւ կէլաթտէ , իճրայի մէտէրրէթ էթ-մէքլիլ հափթա իշինտէ՝ ատի պիր կիւնէ պրադըպ , Աղիկ կիւնիւ հըֆիլ էթմէք թէնպիհիին պօղուլմասընա վէսիլլէ վէրմէլ :

— Լէվանթ Հէրալտըն սէօղիւ միւ-ճիւպիւնճէ , 1756 տա Սթանպօլտա վու-գու պուլուպ 8 պին էվ իլէ 200 ճա-մի թէլէֆ էտէն եանկընտան պէրու պու սօն եանկընա պէնդէր պիր եան-կըն Սթանպօլտա կէօրիւլմէմիշ տիր : Ճան զայաթընա կէլիւնճէ՝ հիշ պիր

եանկընտա պու տէֆաքի գատար էօ-լէն վուգու պուլմամըշ տըր : Պու եան-կընտա թէքմիլ ֆաթիլեալար էվլէրին-տէ եանմըշ օլարադ , քիւլթիւք քէսիլ-միշ թէնլէրի , անա , պապա վէ էվ-լաուլար պիրլէքտէ պուլունտուգըրը հալտէ , վէրանէլէրտէն չըգարըլմադ-տա տըրլար : Պաղը քիւմէլլէր տախի քէնտի ճանլարըն գուրթարապիլիւ իքէն , պաշալարընը գուրթարմադ-արզուսույա ընկարըն ուղրունա ֆիտա օլմուշլար տըր : Համալ պաշը սօդաղը նամ մահալտէ պուլունան Գաթօլիք Ալամանիալըլարըն խաթաթախանէսինտէ խաթալարը գուրթարմադ նիլէթիլլէ չալըշան 3 միւթէպէր Ալամանեալը զաթ՝ իշպու դայրէթլէրինէ գուրպան կիթմիլլէր տիր :

— Եանկընտան պէրու հարիգդէ-տէկեանա (եանկընտա քէտէրլէնէն-լէրէ) Տէվլէթ թարաֆընտան մէտհէ չայան սուրէթտէ եարաթմ օլունույօր : Թադսիւմ դըշլատընըն գարըշընտաքի Պարադա թապիլ օլունան ապէր գօ-վուշլարը պօշատըլըպ , էվլէրի եանան պիշարէլլէրէ վէրիլաթտէն պաշա , մէգըիւր դըշլանըն թալիմիսանէսի օ-լան մէյտանտա 500 գատար տախի չատըր գուրուլուպ , իշիթիլլէ կէօ-րէ՝ 3 պինտէն զիյատէ քիւմէլլէր ընկա-րըն ալթընտա սաքին օլմուշլար տըր : Եօգսուլարա եէյէճէք , եաթադ վէ էլլիտէ թէտարիք օլունուպ , պէ հէր կիւն նիզամ իւզրէ թէվիլ օլունույօր : Մալիյէ նաղըրը Սատըղ ֆաշանըն նա-ղարէթի թահթընտա թէշքիլ օլունան իանէ գօմիսիօնունա Ձաթը Շահանէ-թարաֆընտան 10 պին , Օթօման Պանք թապիլ օլունան պանգատան 3 պին , սայլը պանգալար վէ սարրաֆ վէ թիւճալարըն միւթէպէրլէրինտէն տախի քիւլլիւ մըգատար աղչէ իանէ օլունմուշ տուր : Թէվաթուրա նաղա-րէն իշպու մէպլաղ շիմիլլէտէք 40 պին լիւայա պալիլ օլմուշ տուր :

— Սթանպօլտա սաքին Էվրօփալը-լար տախի քէնտի հէմէհիլլէրինտէն հարիգդէտէ օլան պիշարէլլէրէ եար-աթմ էթմէք իշիւն հէման հէր միլլէթ-այըր այըր իանէ թօլիլմադտա տըր : Էրմէնի փրօթսթանթարտան 29 ֆա-

միլեա իշ պու եանկըն ֆելաքէթինէ տիւշար օլուպ, պաղըլարըն պիւթիւն էշեասը թէլէֆ օլարագ չըրչըվադ չըգմըշար, պագի գալանլարտան հէփսինին տէ աղ չօգ զիյանը վար տըր: Պունլարըն իշինտէն 13 ֆամիլեա իանէյէ միւհթամ տըր: Գագէթամըղտա նէշը օլունան Յայտարարութիւն նամ էրմէնիճէ իլանտան աննաշըլտըղընա կէօրէ, Պէյ օղլունտա էրմէնի Բրօթէսթանթ քիլիսէսինին Հոգաբարձուլար մէճլիսի Գալթատա Սարգիս Մինասեան մաղաղասընտա Մինասեան Յովհաննէս աղայը այրըճա մէմուր թային էթմիշ օլտուղունտան, մէգըլըր պիշարէկեան իշին իանէ վէրմէ.ք իսթէյէնլէր, էտէճէքլէր իանէյի աղայը մու մաիւէյէ թէսլիմ էտէպիլիլէր, Հարիգէտէկեանըն, ալէլսուսուս ֆուգարա թագըմըն սէֆալէթի խայրիսահ քիմէլէրին ճէմիսինին տիգգաթըմէր համէթինի թահրիք էտէճէք տէրէճէտէ պէօյիւք վէ ալէսսէվի օլտուղունտան, հէր քէս եա ումուլէն վէրիլէն իանէյէ հիսսէտար օլմալը, եա տախի մինասիպէթի օլտուղու հալտէ պու եիւղտէն սէֆալէթտէ պուլունանլարա տօղրուտան տօղրույա պիւր եարտըմ էթմէլի տիւր:

— Իշպու ալաֆրանկա Յունիս ալըն Վինտէ Իգմիրտէքի կէօմիւլքտէ աթէշ զուհուր էտիպ, պէշ ալթը պին լիւրալըք փամուգ վէ սայիւր մալլէր թէլէֆ էթմիշ տիւր:

— Կիրիտտէն ալընան պիւր մէքթուպա նաղարէն օրանըն եէնի թանզիմաթը սայէսինտէ ատայը մէգըլըր սաատէթը հալէ նայիլ օլմաղա պաշլամըշ տըր: Էհալինին մաթրուպու իւղըն եէնի եօլար եափըմասը, մէքթէպլէրին եէնիտէն ինչասը, էյի հօճալար թային գըլընմասը, էօյիւրլէր թօփլամագ ուսուլինին գօլայլանմասը հագըղնտա օլան թէքլիֆլէրին քեաֆֆէսի հիւքիւմէթ թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր: Մէգըլըր մէքթուպուլն վէրտիլի խապէրէ կէօրէ քէօյիւլ թագըմը իշլէրին չիմտիքի հալինտէն խօշնուտ օլմուշ տուր, շէօյլէ քի սապըգ ֆիւրար էտիպ եու նանտա գալմաղա գարար վէրմիշ օ-

լան Կիրիտիլէր, իշպու եէնի հիւքիւմէթին թահթը իտարէսինտէ սէրպէսթ օլաճագլարընա իսքեաթ օլուպ, ատայը մէգըլըրէ տէօնմէք իւղըն տիւրլէր:

ԷՎՐՈՓԱ

Պէյօղլունտա վուգու պուլան պէօյիւք եանկընըն խապէրի պա թէլէկրաֆ Լօնտրայա վասլ օլտուղու կիպի, հարիգէտէ օլան պիշարէլէրէ եարտըմ իշին թիւճալար վէ սայիւր միւլթէպէրան թարաֆընտան իանէ թօփլամաղա պաշլանմըշ տըր: Պունուն այնիսի էվրօփանըն սայիւր փայիլթալթլարը վէ պէօյիւք շէհրլէրինտէ տախի վագի օլաճագ տըր տէյիւ մէմուլ օլունուր: Ֆրանսըգ Իմէրաթօրիչասը Էօթէնի հաղըթթլէրի մէգըլըր պիշարէկեանա վէրիլմէք իւղըն 5 պին ֆըրանք, եանի 220 լիւրա կէօնտէրմիշ տիւր:

— Ինկիլթէրրատա սաքին օլան Բուլ թիւճալարը, կէշէնլէրտէ Աթինա ճիւլարընտա խըրսըղլարտան թուլուլուպ գաթլ օլունան Մըսթըր Լօյտըն գարըսընա 2 պին Ինկիլիզ լիւրա կէօնտէրիպ, պիւր տէ մէքթուպլա մէրգուլմէնին գօճասընըն էօյլէ զալիմանէ թէլէֆ օլմասընտան տօլայը կէրէք մէրգուլմէյէ վէ կէրէք էվլատլարընա թէսսիւֆլէրինի պէյան էթմիշլէրտիւր:

— Ալսթրիա Էհալիսի 32 1/2 միլիօն թահմին օլունուր: Պունլարտան 16 միլիօնու Սլաւ ճինսինտէն, եանի Բուսլարըն վէ Պուկարլարըն միւլթալիգ օլտուղու ճինստէն տիւր: 8 միլիօնու Մաճառ, պագի 8 1/2 միլիօնու տախի պաշլըճա Բուլ վէ Եահուտի տիւր: Մէգէպ խուսուսունտա մէգըլըր էհալի շէօյլէ թագսիւմ օլունուր: 24 միլիօնու Լաթին Գաթօլլիլի 3,864,000 Շարգ արարողութիւնունտա Գաթօլլիք տիւր, պուլլարըն իշինտէ էրմէնի Գաթօլլիլի տախի վար տըր: 3 միլիօնտան պիւր աղ զիյատէսի տալը օրթօտօքս Բուլ քիլիսէսինէ թապի տիւր, 3 1/2 միլիօնու Բրօթէսթանթ, պիւր միլիօնտան զիյատէսի տախի Եահուտի մէգէպլինտէն տիւր:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բերայի Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյն Հոգաբարձութիւնը ներկայիւ կ'ազդարարէ բոլոր կարեկից և բարեսէր բարեկամաց, որ Մայիս 24 Կիրակի աւուր հրկիզեալ կարօտ խղճալեաց համար յատուկ Ստորագրութիւն մը բացած է. և յանուն քրիստոնէական մարդասիրութեան հրաւեր կուտայ ամենուն, որք յօժար են ձեռնտու լինել և մասնակցիլ այս հասարակաց աղէտքին զոհ եղող խղճալեաց թշուառութեանը:

Դիտակ շարաթաթերթին մէջ յիշուած էր որ քսաներկու Հայ Աւետարանական ընտանիք վնասուած են այս հրդեհին մէջ, սակայն վերջէն եղած քննութիւններէն տեսնուած է որ քսան և ինն են, որոց տասներեքը այլոց օգնութեանը կարօտ վիճակի մէջ են:

Ընդունուած օգնութիւնները լրագրաց միջոցով պիտի հրատարակուին: Հոգաբարձութեան կողմանէ Գանձապետ ընտրուած է Մեծ. Յովհաննէս աղա Մինասեան. ուստի Ստորագրութեան տեղին է Ղալաթիոյ Ս. Մ. Մինասեան Մաղաղան:

Արդ յարգանք կը խնդրենք բոլոր կարեկից բարեկամներէ որ փութան անյապաղ խրկել իրենց կարեկցական օգնութիւնները:

Հովիւ Բարտուղար

ՄԻՄՈՆ ԻԹԻԽՃԵԱՆ ԳԱՐԻԷԼ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ՄԱԼ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	Դուրուշ
Գանվէ	100 օգգասը 730—900
Սիլահ պիպէր	օգգասը 7—7 1/2
Չիլիտ Պէկալա	» 118—130
» Մատրաս	» 150—160
Դըրմըլ	» 40—60
Շէքէր քէլլէ, Գանթար (44 օգգա)	282—300
» Թօզ	» 240—245
Գարֆիցա (ֆըշըսը) 39 օգգա	87
Պուղտայ սէրթ Անատուր, քիլէսի	26—27
Պուղտայ եուճագ Բուլմէլի	» 26—27
Թիֆթիկ էնկիւրիւ	օգգասը 49—51
Աֆիօն	օգգասը 320—340
Փամուգ, Իգմիր	» 41 1/2—42
» Կէյվէ	» 40 1/4—40 3/4
» Ատանա	» 40 1/4—40 3/4
Եիւն, Անատուր եայգանմըշ օգգասը	41—41 1/2
» » եայգանմամըշ »	» 6—6 1/4
» Բուլմէլի եայգանմըշ »	» 44 3/4—42 1/4
» » եայգանմամըշ »	» 6 1/4—6 1/2
Ճէհրի	» 41—46

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՍՍՈՐԱՐԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈԼՄԵՆ ԽԱՐԱԳԻՐ Ե. ՊԼԻՍ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՍԵԱՆ

24 գմագընլար, փողոց Յակոբեան խան, Թիւ 4